

GEESTELIJK EN LICHAMELIJK VERSLAAFD

— LESVOORBEREIDING

PRAKTISCH

MATERIAAL

- Pc voor de leerkracht
- Beamer en scherm
- Pen en papier
- Knutselmateriaal, smartphone/camera of computer (afhankelijk van creatieve opdracht)
- Bijlage: achtergrondtekst 'Verslaafd aan roken'
- Bijlage: oefenblad 'Verslaafd in woorden'
- Bijlage: verbeter sleutel 'Verslaafd in woorden'

IN DE VAKKEN

- Nederlands
- Project algemene vakken
- Maatschappelijke vorming
- Biologie
- Natuurwetenschappen
- Expressie
- Plastische opvoeding
- ...

DOELGROEP

- 1ste graad
- 2de graad
- 3de graad

Doelgroep gebaseerd op de evidencebased **leerlijn** tabak, alcohol en drugs.

LESDOELSTELLINGEN

- De leerlingen weten wat verslaafd zijn inhoudt.
- De leerlingen kennen het verschil tussen geestelijk en lichamelijk verslaafd zijn.
- De leerlingen denken na over verschillende aspecten van verslaving bij zichzelf en in hun omgeving.
- De leerlingen gaan creatief aan de slag met het vraagstuk 'wat betekent het om geestelijk of lichamelijk verslaafd te zijn?'.

EXTRA INFO

Deze les is perfect combineerbaar binnen in één lessenreeks met de les 'Van guilty pleasure tot verslaafd' en de les 'Ben ik een roker?'. Alle drie de lessen maken gebruik van dezelfde **achtergrondtekst 'Verslaafd aan roken'** (zie bijlage) en vullen elkaar aan.

VOORBEREIDING

- Bekijk het lesverloop en integreer het in de bestaande lessen.
- Verzamel het nodige materiaal.
- Lees aandachtig de **achtergrondtekst 'Verslaafd aan roken'** (zie bijlage) en maak indien gewenst een powerpointpresentatie over het onderwerp.
- Print de nodige **oefenbladen** (zie bijlage) voor iedere leerling en/of integreer ze in bestaande cursussen.
- Bekijk de nodige **verbetersleutel(s)** (zie bijlage).

GEESTELIJK VS. LICHAAMELIJK VERSLAAFD IN WOORDEN

VERLOOP	WERKVORM	MATERIAAL
<ul style="list-style-type: none"> Leg het verschil uit tussen geestelijk en fysiek verslaafd zijn aan de hand van de achtergrondtekst 'Verslaafd aan roken' (zie bijlage). Zet – indien gewenst – de inhoud over in een powerpointpresentatie. Laat de leerlingen individueel of per twee het oefenblad 'Geestelijk en lichamenlijk verslaafd' (zie bijlage) invullen. Overloop de antwoorden aan de hand van de verbetersleutel 'Geestelijk en lichamenlijk verslaafd' (zie bijlage). Reflecteer samen met de leerlingen over de inzichten. Je kunt volgende vragen stellen: <ul style="list-style-type: none"> "Wat heb je bijgeleerd?" "Welke verslaving lijkt je het moeilijkst te verslaan? Waarom?" "Is je kijk op rookverslaving veranderd?" "Als verslaving niet alleen te maken heeft met nood aan nicotine (lichamelijke verslaving), zijn gelegenheidsrokers dan ook verslaafde rokers?" 	<ul style="list-style-type: none"> Doceren Invuloefening – taal Reflecteren (klasgesprek) 	<ul style="list-style-type: none"> Pc voor leerkracht Beamer en scherm Pen en papier Achtergrondtekst 'Verslaafd aan roken' (zie bijlage) Oefenblad 'Verslaafd in woorden' (zie bijlage) Verbetersleutel 'Verslaafd in woorden' (zie bijlage)

20 MIN.

GEESTELIJK VS. LICHAAMELIJK VERSLAAFD IN BEELD – CREATIEF

VERLOOP	WERKVORM	MATERIAAL
<ul style="list-style-type: none"> Verdeel de klasgroep in tweeën. Laat de leerlingen een poster, powerpointpresentatie, filmpje of collage maken over de kenmerken van een fysieke of geestelijke verslaving. Geef de ene helft van de klas de opdracht om in de poster, de powerpointpresentatie of het filmpje de aspecten van een geestelijke verslaving te verwerken. De andere helft van de klas doet hetzelfde voor de fysieke verslaving. Je kunt ervoor kiezen om de opdracht te laten uitvoeren in duo's, individueel of in grote groep. <p>TIP: doet jouw school mee aan het scholenproject Bullshit Free Generation? Neem dan een kijkje op de website om te zien hoe de creatieve opdracht in de prijzen kan vallen! Meer info: www.bullshitfree.be</p>	<ul style="list-style-type: none"> Creatief aan de slag Presenteren Reflecteren (klasgesprek) 	<ul style="list-style-type: none"> Pen en papier Achtergrondtekst 'Verslaafd aan roken' (zie bijlage) Knutselmateriaal, smartphone/camera of computer (afhankelijk van creatieve opdracht)

30 À 80 MIN.

FUNTIP: met programma's als Piktochart en Canva kunnen leerlingen heel mooie werkjes maken. Deze programma's zijn ook altijd bruikbaar in de toekomst (bijv. om uitnodigingen te maken, voor een mooie post voor sociale media, ...)

- Laat de leerlingen in een volgende les hun werkstuk voorstellen (bijv. filmpje laten zien, powerpointpresentatie of affiche tonen, ...).

FUNTIP: laat de leerlingen stemmen op hun favoriete werkje.

- Voorzie op het einde van de voorstelling nog ruimte voor extra vragen uit de groep en een bespreking met de volledige klasgroep. Je kunt volgende vragen gebruiken:

- "Zijn er nog zaken onduidelijk?"
- "Wat vind je van de uitspraak: 'stoppen met roken is easy'?"
- "Wat vind je van de uitspraak: 'eentje kan geen kwaad'?"
- "Wat vind je van de uitspraak: '*sharing is caring*, ook bij sigaretten'?"
- Wat heb je bijgeleerd?

(Taal)fout opgemerkt? Een suggestie of opmerking bij deze les?

Stuur het naar info@bullshitfree.be.

Geestelijk en lichamelijk verslaafd - lesvoorbereiding

Deze publicatie is een realisatie van het Vlaams Instituut Gezond Leven

AUTEURS

Eline De Decker (Vlaams Instituut Gezond Leven)

Katrijn Vandamme (Vlaams Instituut Gezond Leven)

www.gezondleven.be

www.bullshitfree.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Vlaams Instituut Gezond Leven vzw

Linda De Boeck

Gustave Schildknechtstraat 9

1020 Brussel

© 2019, Vlaams Instituut Gezond Leven vzw, All rights reserved

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor educatieve, pedagogische en sociale doeleinden die geen commercieel oogmerk hebben, mag al het materiaal vrij gebruikt worden mits correcte bronvermelding van deze publicatie.

www.gezondleven.be